

Các tranh chấp chủ quyền và biển đảo đang nóng lên ở Biển Đông trong những tuần gần đây.

Các tranh chấp biển đảo ở Biển Đông giữa Trung Quốc với Việt Nam và các quốc gia tuyên bố chủ quyền ở khu vực Đông Nam Á có liên quan đang tiếp tục là đề tài nóng trong các tuần gần đây.

Liệu các cuộc tranh chấp giữa các quốc gia mà đề cập là giữa Trung Quốc và Việt Nam sẽ tiếp tục leo thang hay không? Vai trò của Hoa Kỳ như một cường quốc ra sao và liệu ASEAN sẽ có tác động như thế nào trong cuộc tranh chấp.

Đây là những nội dung chính mà BBC Việt ngữ đã trao đổi với bà Yang Fang, một nhà nghiên cứu về an ninh biển, hiện làm việc ở Trường S. Rajaratnam về nghiên cứu quốc tế (RSIS), Singapore.

Trường học bà Yang Fang nhận xét về khả năng leo thang căng thẳng giữa Hà Nội và Bắc Kinh sau cuộc tập trận bắn đạn thật của Việt Nam hôm 12 và 13 tháng Sáu.

Yang Fang: Tôi tin rằng cuộc tập trận bắn đạn thật sẽ tiếp tục làm leo thang căng thẳng giữa Việt Nam và Trung Quốc.

Đ tránh vi ph m tinh th n c a Tuyên b năm 2002 v cách ng x c a các bên Bìn Đông (DOC), c hai n c nên ng ng s đ ng ho c đe d a s đ ng vũ l c.

Các n c đang tranh ch p nên u tiên cho ngo i giao ho c cho b t k ph ng th c nào ít khiêu khích h n đ tìm ki m m t gi i pháp.

Cũng c n ghi nh r ng các n c không nên ch i lá bài qu c gia dân t c mà có th đ d dàng gây ra s căng th ng và khi n các chính tr gia g p khó khăn h n khi th ng l ng và th a hi p.

BBC: Nhân vi c bà đang làm vi c t i Singapore, xin đ c h i li u Singapore có l p tr ng ra sao đ i v i các tranh ch p gi a Trung Qu c, Vi t Nam và Philippines? Bà lý gi i th nào v chuy n Singapore, m t thành viên c a ASEAN đón ti p m t tàu tu n duyên c a TQ (Haixun 31) t i đó gi a lúc di n ra các m i căng th ng bìn đ o Bìn Đông?

Yang Fang: Là m t n c không tuyên b ch quy n, Singapore không đ ra l p tr ng gì trong tranh ch p Bìn Đông. Tuy nhiên, Singapore cam k t t o thu n l i cho vi c gi i quy t hòa bình các tranh ch p đ duy trì t do hàng h i và hòa bình n đ nh trong khu v c.

Trung Qu c c g ng duy trì m t s hi n di n t i Bìn Đông nh m t cách th c đ th c thi quy n tài phán c a h trên các vùng bìn.

M c dù các quan ch c Trung Qu c mô t đây nh là m t chuy n thăm "bình th ng", đi u này có th gây ra m t s nghi ng cho r ng chi c tàu đ c phái đi có s m ng gi a lúc căng th ng.

Tuy nhiên, tôi tin r ng chuy n thăm c a tàu Trung Qu c Haixun 31 là m t v n đ t ng đ i ít nh y c m vì chi c tàu này là m t tàu tu n tra dân s ch không ph i là m t tàu có tính ch t h i quân.

B o h hòa bình

Cuộc tranh chấp giữa Trung Quốc và Việt Nam tại Biển Đông có thể 'đẩy' Việt Nam xích lại gần hơn với Hoa Kỳ.

BBC: Hoa Kỳ sẽ phản ứng thế nào trước cuộc căng thẳng mới nhất? Vai trò báo hòa bình của họ trong khu vực sẽ được chấp nhận nhiều ít chăng nào trong các quốc gia thành viên ASEAN và các nước khác?

Yang Fang: Hoa Kỳ đã tái khẳng định rằng nước này sẽ không có bất kỳ lập trường nào trong các cuộc tranh chấp lãnh hải và kêu gọi tất cả các bên tranh chấp giải quyết tranh chấp thông qua các phương thức hòa bình.

Quan tâm của Hoa Kỳ ở Biển Đông là để duy trì tự do hàng hải và hòa bình, nên đứng trong khu vực. Một số nước có thể coi Hoa Kỳ như một nhà báo hòa bình trước sự quy tụ đoán, táo bạo của Trung Quốc.

Tuy nhiên, Hoa Kỳ không dự kiến tham gia vào các tranh chấp bằng cách đưa ra lập trường vì điều đó là điều mà Việt Nam mong muốn của Trung Quốc giải quyết các tranh chấp trên cơ sở song phương và giữa các bên tuyên bố chủ quyền trong nội bộ ASEAN với nhau.

Một lần nữa, vì không phải tất cả các thành viên ASEAN đều có tuyên bố chủ quyền ở Biển Đông, ASEAN rất khó để đưa ra một lập trường thế giới và vì vậy điều này. Ngoài các tranh chấp ở Biển Đông, các nước ASEAN nói chung có mối quan hệ rất tốt với Trung Quốc.

Cả Indonesia và Campuchia đều là các quốc gia không tham gia tranh chấp và không gì họ có thể làm là thúc đẩy các nước tranh cùng làm việc và hòa giải tại Bộ quy tắc chung của Biển Đông / Yang Fang

Các nước có thể dễ dàng chấp nhận hơn việc Hoa Kỳ và các nước khác đóng vai trò hỗ trợ hòa bình chứ không phải là người bị o ép, để thúc đẩy việc xây dựng lòng tin và làm giảm căng thẳng trong khu vực này.

BBC: Bà có nghĩ rằng người Indonesia, nước Chủ tịch luân phiên hiện nay của ASEAN, sẽ không thể giúp đỡ giải quyết các tranh chấp; và năm tới, khi ghế Chủ tịch đến lượt Campuchia, vấn đề Biển Đông sẽ ngày càng trở nên khó khăn hơn cho tất cả?

Yang Fang: Tất cả các bên tuyên bố chấp nhận có một ý trí chính trị mạnh mẽ nhằm giải quyết căng thẳng. Không có một quốc gia nào có thể đơn phương thúc đẩy hòa bình cho mình mà không có sự hợp tác giữa các bên liên quan trực tiếp.

Cả Indonesia và Campuchia đều là các quốc gia không tham gia tranh chấp và không gì có thể làm là thúc đẩy các nước tranh chấp cùng làm việc và hợp tác với Bộ quy tắc vùng xung quanh Biển Đông (DOC) có tính chất ràng buộc pháp lý hay tại việc thực hiện Bộ quy tắc này một cách tốt hơn.

Trong hai thập kỷ qua, Indonesia đã làm việc chăm chỉ để thúc đẩy tất cả các bên tiến tới giải quyết hòa bình các tranh chấp trên Biển Đông.

Năm nay là Chủ tịch ASEAN, nước này một lần nữa thể hiện một số nỗ lực đáng kể. Campuchia cũng đã kiên trì tiếp tục làm việc trên các sáng kiến hiện có hoặc thông qua các biện pháp mới có tính chất thực trong nhiệm kỳ luân phiên Chủ tịch ASEAN trong năm 2012.